

Извештај о раду
Туристичке организације општине Косјерић
за 2020. годину

Косјерић, фебруар 2020. год.
Снежана Јоксимовић, дипломирани туризмолог,
директорка

Увод

Туристичка организација општине Косјерић (скраћено ТООК) је јавна установа за унапређење и развој туризма. Оснивач ТООК је општина Косјерић. У овом облику организација постоји још од 1994. године и правни је наследник некадашњег Туристичког савеза, основаног 2. јула 1980. године. Да туризам има значајно место у Косјерићу још од раније, доказује документ (статут) „Правила Туристичког друштва Среза црногорског Косјерић“ из 1955. год, што нас додатно обавезује према привредној грани која би коначно, уз адекватну пажњу и третман, могла постати покретач развоја целе општине.

У складу са Законом о туризму, објављеном у „Службеном гласнику РС“ 17/2019 члан 41, Туристичка организација локалне самоуправе обавља следеће послове:

- 1) промоције и развоја туризма јединице локалне самоуправе;
- 2) координирања активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу развоја и промоцији туризма и на програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;
- 3) доношења годишњег програма рада и плана промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;
- 4) обезбеђивања и унапређивања информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције – интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири, итд.);
- 5) прикупљања и објављивања информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма;
- 6) организовања и учешћа у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација;
- 7) организовања туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.);
- 8) управљања туристичког простора;
- 9) посредовања у пружању услуга у домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству;
- 10) подстицања реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора;
- 11) израде, учешћа у изради, као и реализације домаћих и међународних пројеката из области туризма;
- 12) припреме и прикупљања података, састављање упитника, анализа и других информација;
- 13) друге активности у вези са обављањем привредне делатности, као и друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом.

Извештај о раду за 2020. годину (поштујући редослед у Закону о туризму)

1) Промоција и развој туризма јединице локалне самоуправе

Сајмови:

- Београдски сајам туризма од 21. до 24. фебруара

ТО Косјерић је и ове године представила своју понуду на највећем сајму туризма на Балкану, као што је уобичајено – под окриљем ТОРЗС, на заједничком штанду, овог пута на одличном – централном месту на штанду, одмах прекопута ТОС и ТОБ, тако да је била омогућена и добра посета, бројни контакти и подељено пуно промо материјала. И овог пута промовисали смо наше тематске туре, нарочито интересовање (и пре сајма) је за *Традиционалну српску свадбу*, остварен је и живи контакт са неколико агенција на ову тему. Сеоски туризам је увек у првом плану, а осим тога промовисани су и традиционални производи нашег краја, при томе остварујући одличну сарадњу са произвођачима: St. Johns вода, Дестилерија Зарић, Крунска ракија, Ракија Косјерка, млекара МиН, Srberry сокови итд. Запажена је била и посета наших суграђана, овога пута и представника локалне самоуправе – председника општине и

других.

- Сајам туризма у Новом Саду, 3/6. октобар, поново под окриљем ТОРЗС, промовисани стандардни туристички производи и тематске туре: *Крајпуташи говоре*, *Школа мојих предака*, *Традиционална српска свадба*, *Боемски Косјерић*, *Верска тура*, *Новогодишња бајка* и *Божјић на селу*.

Остали видови промоције:

- „Пословни водич” - <http://www.poslovnivodic.com/turisticka-organizacija-opstine-kosjeric.html>
- Објаве у штампаним и електронским медијима поводом манифестација и друге
- Прилог за брошуру Посетите Западну Србију (ТОРЗС)
- Прилог за Каталог домаћинстава (ТОС)
- Учешће у документарном филму о Светомиру Ђукићу
- Дистрибуција промо материјала путем ТОРЗС, ТОС и других који су делили наш материјал разним приликама

2) Координирање активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу развоја и промоцији туризма и на програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;

- Сарадња са ТОРЗС (преко чланства) је одлична, учешће у УО, учешће у изради Програма развоја туризма и заједничким пројектима
- Сарадња са домаћинима у сеоском туризму и домаћој радиности: обновљени уговори, извршена категоризација, пружамо свесрдну помоћ нашим домаћинима у сналажењу са новим Законом о туризму, помоћ око ваучера за субвенционисани одмор и сл
- Сарадња са удружењима и предузетницима на обострану корист – одлична

3) Доношење годишњег програма и плана промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;

Нови Закон о туризму обавезао је локалне туристичке организације да годишњи План и програм промотивних активности шаљу на сагласност ТОС и Министарства, пре усвајања од стране оснивача у локалним самоуправама. Улагање у промоцију код нас је сигурно једно од најмањих у Србији, а резултати су озбиљнији (захваљујући личним контактима са медијима); ипак, морали бисмо више улагати у разне промо туре и на дестинацији и циљано на разним местима, укључујући и сајмове.

4) Обезбеђивање и унапређивање информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције - интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири итд);

Штампане публикације: Календар манифестација, обновљено издање „Косјерић за незаборав“, разгледнице (8 мотива), часопис „РАЗОТКРИВАЊА“ бр. 5, промо материјал за Чобанске дане; интернет презентације www.odmorukosjericu.rs и www.cobanskidani.rs захтевају озбиљнији и ажурнији однос (директорка одржава све сама што се тиче интернет промоције уз повремену помоћ ангажованих лица кад се ради о сајтовима), Фб страница ажурна, инстаграм профил и други налози на мрежама који потпадају под промоцију туризма општине Косјерић. Сувенире и даље не продајемо – нисмо нашли модел са рачуноводством. Редовно се снабдевамо и промо материјалом за шире подручје преко ТОРЗС (туристичке карте) и ТОС. Поправљен је и ТВ у излогу (некадашњи интерактивни излог набављен из пројекта) тако да и њега можемо користити за презентације или информације, нарочито у летњем периоду када има више људи).

5) Прикупљање и објављивање информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма;

Прикупљање информација за Календар природи Србије 2020. и за наш, локални. Континуирано истраживање за пројекат РАЗОТКРИВАЊА – часопис (изашао је број о Варди, а у припреми је Парамун), Фб страница, инстаграм, youtube, прикупљање фотографија, докумената, старих предмета. Формиран Одбор за прикупљање, заштиту и презентацију фотодокументације и друге архивске грађе“ (Владимир Ђокић, Љубо Марковић, Саша Радовановић, Зоран Гавриловић, Бранко Остојић, Милунка Митровић и Снежана Јоксимовић.) Остварен и контакт са Народним музејом у Ужицу. Разговор са домаћинима о проширењу капацитета за „Традиционалну српску свадбу“ итд.

6) Организовања и учешће у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација;

- Чобански дани, као највећа туристичко-културна манифестација (12/14. Јул) – била је нејасна улога ТО, али је она обавила, као и сваке године, велики део посла око припреме, писања пројекта и аплицирања за средства, промоције, реализације плаћања и реализације самог догађаја. Извештај није био на Скупштини; ПРОПОЗИЦИЈЕ, урађене уз помоћ етномузиколога Мирјане Дробац нису усвојене на општинском Већу; одобрен пројекат 8. година заредом код ресорног Министарства (друго место на ранг листи, али новца 500.000 исто као претходне године, надамо се за јубиларне да ће бити више одобрено, постигли смо неки

договор о томе на Бг сајму туризма са људима из ресорног министарства као и договор око наступа на сајму, у присуству челника општине);

- Чајанка (8. марта) са темом: „Хероине наших улица“ и стандардно одличном сарадњом са школама, хотелом, дародавцима, предузетницима итд;

- Новогодишњи базар (26/31. децембар) са новим кућицама за продају и програмом свакодневних дешавања, слаб одзив за програм, недостатак навике и сл. Потребна је помоћ и подршка у реализацији, пре свега логистици - ефикаснијем транспорту кућица, оплемењивању простора и сл;

- Такмичење певача аматера након две успешне године – није одржано, недовољно пријављених;

- Организација одласка на снимање „Шаренице“ 5. априла и целокупног наступа у емисији. У Београд је путовало 38 људи: КУД „Максим Марковић“, „Треће доба“, учитељица Зорица Гавриловић са ученицима, песник Милијан Деспотовић, Ана Глигоријевић – „Srberry“, Снежана Јоскимовић и возач Мико Марић. Сви су били добро представљени, а „Треће доба“ је са својим „прелом“ чинило декор све време емисије у трајању од 2 сата. У повратку је организована вечера за учеснике;

- Промоција 5. броја часописа „РАЗОТКРИВАЊА“ на Варди 07.07.2019, неколико учесника (саговорници у броју) и пуно публике;

- Реализација 44 туре кинеских туриста на „Традиционалној српској свадби“;

- Учешће на Трећој туристичкој конференцији у организацији ТОРЗС на Златару 3. и 4. децембра, запажена презентација „Традиционална српска свадба као туристички производ“ (Снежана Јоскимовић).

Јаке тачке производа

✓ Висок степен интегрисаности туристичког производа

- Музика
- Сцена
- Ревизија костима
- Храна
- Играње кола

✓ Игра као средство комуникације

✓ Жива културна баштина

Новогодишњи базар

Простор
испред ТО
Косјерић

26/31.
децембар

Учесници:

- Друштво за церебралну и дечју парализу Косјерић
- Ученички парламент ОШ "Мито Игумановић" Косјерић
- Трубачки оркестар Јована Филиповића Шульца 30.12 у 13
- Староградско Њоше 31.12 у 13

7) Организовање туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.);

Наш ТИЦ пружа све потребне информације и више од тога (уместо аутобуске станице); на овај начин, вршећи улогу јавног сервиса, остварује интензивну комуникацијом са грађанима и на тај начин прикупља бројне информације.

8) Послови управљача туристичког простора

Нажалост немамо проглашених туристичких простора, имамо потенцијалне, имамо и предлоге за успостављање истих, прикупљамо документацију.

9) Посредовање у пружању услуга у домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству;

Обилазак домаћинстава у селу и у вароши – комплетно је извршено претходне године; обнова категоризације, нови уговори, нове фотографије итд.

10) Подстицање реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора;

- Реализација пројекта: „Рестаурација Старог хана и адаптација у Визиторски центар са сталном изложбом о историји Косјерића“ за који је ТО Косјерић одобрено 10 милиона динара преко Јавног позива МТТТ за инфраструктурне пројекте. Реализација пројекта није била једноставна јер је у питању захтевна рестаурација, извођача радова добили смо тек на други тендер; поштујући све процедуре успели смо да приведемо крају, остало је (након свечаног отварања) да се ставе у функцију све електроенергетске, противпожарне инсталације као и видео надзор. Визиторски центар је свечано отворен у уторак 13. августа 2019. у присуству министра Расима Љајића и великог броја гостију и колега из ТОРЗС, као и медија. За отварање уприличене су и две изложбе: „РАЗОТКРИВАЊА, Албум сећања на наше претке“ (стална поставка која ће временом расти) и „ЦВЕТКОВ ВАЈАТ“ – позајмљени експонати из приватне збирке. Након 17 дана радног времена од 9-14 и 18-21, из Старог хана се „избацује“ Туристичка организација, односно директорка која је покривала радно време Визиторског центра. Разлози за ово нису предмет извештаја.

- Реализација пројекта: „Уређење пешачке зоне и амбијенталних целина кроз набавку мобилних дрвених кућица за продају сувенира и традиционалних производа“ финансирано кроз Јавни позив МТТТ за инфраструктурне пројекте у оквиру ТОРЗС. На овај начин смо обезбедили 10 дрвених кућица које су, након Новогодишњег базара, ускладиштене уз помоћ службе за урбанизам.

- Један од најлепших и највећих пројеката са којим смо конкурисали опет код ресорног министарства и уз неки договор са њима на сајму (касније стопирано, не знамо због чега) је: **„Унапређење туристичко-информативне и промотивне делатности кроз изградњу модерног Туристичког информативног центра Косјерић“** у вредности од око 8 милиона динара, где бисмо на месту постојећег монтажног објекта у коме обављамо делатност од самих почетака – изградили потпуно нов, модерно опремљен објекат. Конкурисаћемо и у 2020.

11) Израда, учешће у изради, као и реализација домаћих и међународних пројеката из области туризма;

Обновили смо Предлог Скупштине на усвајање о увођењу Међународног књижевног конкурса „Косијер Антонија Косијера“ што савршено кореспондира са плановима у вези са Ханом и другим активностима ТО Косјерић у вези са историјом и културом, локалним идентитетом, што појачава туристичку вредност дестинације (у контексту овога појачати сарадњу са пријатељским Косијерима у Црној Гори која је обновљена пре три године)

Остала аплицирања су код: Министарства културе и информисања, Титан цементаре Косјерић, Министарства правде, ТИКА агенције и Телекома (укупно 13 пројеката на којима нисмо „прошли“)

12) Припреме и прикупљање података, састављање упитника, анализа и других информација;

Ово су текуће активности, анализе су саставни део извештаја, а упитници се интензивно дистрибуирају и попуњавају приликом прикупљања информација за стратешке документе и сл. Било је пуно упитника у оквиру израде два стратешка документа. За Програм развоја туризма на овоме су радили Марко Марковић, помоћник председника за инвестиције и Снежана Јоксимовић. Такође су, у току Чобанских дана, вршене анкете за потребе истраживачког рада др Жељка Бјељца који је са колегама из Географског института „Јован Цвијић“ (САНУ, Београд) одржао предавање на тему: „Традиционалне спортске игре као елемент туристичке понуде“.

13) Друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом

- Посета Косијерима у ЦГ на „Пошедак у завичају“, четврта узвратна, ове године је реализована без учешћа ТО Косјерић која је заслужна за обнову овог пријатељства
- Додела Туристичког цвета и новогодишњи коктел ТОС 11.12. у Клубу посланика у Бг
- Едукација у ТОС у вези са Законом о заштити података о личности 13.11.2019.
- Допис Скупштини са предлогом за јубиларне 40. Чобанске дане 06.12.2019.

Напомене:

- Управни одбор ТО Косјерић је у 2019. години одржао је једну једину седницу 09.09.2019. без договора са директором о дневном реду и на истој „распоредио“ запосленог Драгана Трипковића у Стари хан од када он више није на располагању ТО Косјерић, иако прима плату у истој;
- Слађана Лечић је на боловању по новом закону који предвиђа да може бити до навршених 18 година детета на боловању уз 100% плате, а потом одлазак у пензију.

Снежана Јоксимовић,
директорка

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ОПШТИНЕ КОСЈЕРИЋ ЗА 2019.ГОДИНУ

ПРИХОДИ

	ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА	
1.	Приходи по захтевима општинском Трезору	2.978.165,00
2.	Приходи индиректних корисника буџета	3.468.052,00
3.	Приход од пројекта (Хан)	10.000.000,00
	УКУПНО	16.446.217,00
	СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ	
1.	Текући добровољни трансфери од физичких и правних лица	4.169.961,00
2.	Остали приходи у корист нивоа општине	191,00
	УКУПНО	4.170.152,00
	УКУПНО ПРИХОДИ	20.616.369,00

РАСХОДИ

1.	Плате, порези, доприноси и социјална давања	2.692.094,00
2.	Трошкови платног промета	53.146,00
3.	Услуге комуникације (мобилни тел.)	116.676,00
4.	Услуге комуникације (фиксни, АДСЛ, ПТТ, домен...)	91.918,00
5.	Електрична енергија	27.629,00
6.	Осигурање	41.296,00
7.	Закуп осталог простора	13.860,00
8.	Дневнице, превоз, смештај (промоције, сајмови...)	95.612,00
9.	Трошкови за сајмове (котизација)	261.184,00
10.	Штампани материјал	180.570,00
11.	Услуге рекламе	191.035,00
12.	Остале компјутерске и стручне услуге	90.900,00
13.	Текуће поправке и одржавање осталих објеката (Хан)	10.061.739,00
14.	Репрезентација	439.143,00
15.	Награде	316.044,00
16.	Остале опште услуге (Чобански дани и „СОС-КОС“Косјерић)	5.549.991,00
17.	Текуће поправке	24.804,00
18.	Канцеларијски и остали административни материјал	25.168,00
19.	Бензин	12.040,00
20.	Потрошни материјал	71.511,00
21.	Општинске таксе	37.895,00
22.	Остале текуће дотације по закону	147.524,00
23.	Остале специјализоване услуге	12.750,00
24.	Рачунарска и фото опрема	61.840,00
	УКУПНИ РАСХОДИ	20.616.369,00